

ПСИХОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ДИСКУСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ НА ОСНОВІ ХУДОЖНИХ ТЕКСТІВ

Розвиток у студентів умінь нестандартного, творчого мислення – соціальне замовлення нашого суспільства. Метою дослідження є проаналізувати дискусію як особливу форму мисленнєво-мовленнєвої діяльності студентів під час обговорення соціокультурологічних та літературних проблем. Запропоновано основні принципи та прийоми, що зумовлюють ефективність проведення дискусії. Схарактеризовано індивідуально-психологічні особливості учасників дискусії, які впливають на її успішний перебіг, а також проілюстровано приклади зі світової літератури, що відображають поведінку співрозмовників.

Ключові слова: дискусія, компетенція, уміння, навички, психологічні принципи, прийом, індивідуально-психологічні особливості.

Yanisiv M. P., Ishchuk M. M., Dilai M. P. Psychological foundations of another language discussion competence formation on the basis of fiction texts. Topicality. Scientists who consider problems of other language communicative activity mark that a foreign language for senior students should be used as a means to increase professional and general educational level, that is not only with communicative, but with cognitive purpose as well. Development of not standard, creative thinking skills of students corresponds to social demand of our society at its present stage of scientific-technological progress, social-political and cultural development. Aim of the article – to clarify the main psychological basis of effective discussion course, to draw a line around treating its principles and methods and discover influence of individual psychological peculiarities of discussion participants when disputing socio-cultural and literature problems on its course. Task of the investigation is to highlight the main principles and methods that make discussion process be effective, characterize individual-psychological peculiarities of discussion participants that influence its successful course, pick out examples from the world literature, which reflect behavior of communicators. Conclusions: conditions of discussion course, its methods and psychological principles, as well as consideration of individual -psychological peculiarities of discussion participants, come forward, on the one hand, as important aspect of discussion, on the other hand, they cause effectiveness of its course, aiming at solution of any cultural problem.

Key words: discussion, competence, skills, abilities, psychological principles, methods, individual-psychological peculiarities.

Розвиток у студентів умінь нестандартного, творчого мислення – соціальне замовлення нашого суспільства на його сучасному етапі науково-технічного прогресу, суспільно-політичного й культурного розвитку. На старших курсах іноземну мову треба використовувати як засіб підвищення фахового та загальноосвітнього рівня, тобто з пізнавальною, а не лише комунікативною метою. Для цього на заняттях із практики усного мовлення належить вивчати не лише фахове усне мовлення, але й теми соціокультурологічного й літературного характеру. Згідно з Л. Павловою, студенти-старшокурсники мають обов'язково володіти такою мисленнєво-мовленнєвою формою, як дискусія, бо без цього вміння неможливо розв'язувати і пояснювати проблеми культурологічного та літературного характеру, джерелом яких є, зокрема, автентичні тексти соціокультурного характеру і світова література.

Тривалий час питання формування вміння дискутувати на соціокультурологічній літературній темі і, зокрема на морально-етичній, активно розробляють зарубіжній вітчизняні вчені.

У результаті цих досліджень визначено шляхи, методи й засоби організації дискусії (3, 8, 16), уточнено ситуації, логічні схеми побудови дискусії (6, 7, 12), а також запропоновано різного виду вправи для вивчення найбільш складних логічних конструкцій (15). Методисти висловлюють також думку про високу ефективність дискусії як засобу подолання труднощів у навчанні старшокурсників усного мовлення, а саме: незадовільний рівень усної мовленнєвої комунікації; відсутність реальної динаміки ускладнення лексико-граматичного аспекту мови та активного розвитку усно-мовленнєвих умінь студентів (3).

Мета праці – з'ясувати основні психологічні засади ефективного перебігу дискусії, окреслити трактування її принципів та прийомів і виявити вплив індивідуально-психологічних особливостей учасників дискусії під час обговорення проблем соціокультурологічного й літературного характеру.

Психологи висловлюють думку про те, що студенти старших курсів потребують обговорення проблем соціокультурологічного й літературного характеру. Формульовання актуальних для студентської молоді морально-етичних, естетичних та культурологічних проблем із метою їх обговорити сприяє, по-перше, накопиченню та засвоєнню знань світоглядного характеру, формуванню власного погляду на проблему, власних висновків й оцінок, забезпечуючи тим самим, перетворення знань у переконання, по-друге, розвитку умінь та навичок логічної побудови дискусії, по-третє, критичному осмисленню фактичної та концептуальної інформації, а також лаконічності, точності, послідовності її передавання з одночасним лексичним і логіко-композиційним удосконаленням, що необхідно для успішної навчальної, професійної та суспільної діяльності майбутніх фахівців.

Уміння вести діалог-дискусію на вищезазначені теми дає змогу індивідуалізувати навчальний процес, а також створює атмосферу творчого напруження, результатом якого є усне висловлювання кожного студента. Перевага пізнавальної функції в дискусії, що забезпечує логічну й логіко-композиційну завершеність усного висловлювання, дає змогу використовувати дискусію як засіб вираження старшокурсниками важливих результатів складних індивідуально-психологічних процесів пізнання, світоглядного й професійного становлення, задоволення потреби самовираження, складної аналітичної діяльності й творчості. «Проблемна ситуація, – зазначає Л. Рубінштейн, – це початковий момент розумового процесу. Людина починає думати тоді, коли в ній з'являється потреба щось зрозуміти. Мислення зазвичай починається з проблеми чи запитання, із здивування чи нерозуміння, із суперечностей. Цією проблемною ситуацією визначається залучення особистості в розумовий процес; він завжди спрямований на розв'язання будь-якої задачі. Отже, мовленнєвий вчинок як початковий момент розумового процесу проблемної ситуації визначає основні фази розумового процесу. По-перше, більш чи менш чітке усвідомлення проблемної ситуації,

по-друге, від усвідомлення проблеми думка приходить до її вирішення; і, по-третє, розумовий процес приходить до завершальної фази –кінцевої в межах цього розумового процесу, що фіксує досягнуте в ньому рішення проблеми» [14, с. 335]. Мисленнево-мовленнєвий перебіг дискусії повною мірою збігається з основними положеннями теорії пізнання. «Перший етап, – як зазначає С. Гусєв, – або стадія розуміння – упізнавання, ідентифікація предмета. Друга стадія пов’язана з її осмисленням і стосується певної категорії. На третій стадії відбувається встановлення не тільки її загальних і специфічних ознак, але й характерних відмінностей. Четвертий рівень – це рівень глибинного осмислення самого предмета, його сутності, визначення джерел, цілей, мотивів і причин усвідомленого явища або повідомлення» [2, с. 127].

Визнання фазової структури розумового процесу як початкового моменту мислення людини, що виявляється через мовленнєвий вчинок, підтверджується результатами досліджень з психолінгвістики. Проблемі механізму мовлення, фазової структури мовленнєвого висловлювання, що лежить в основі мовленнєвої діяльності людини, присвячено багато праць відомого вченого М. Жинкіна, який теоретично обґрунтував та експериментально довів сутність і особливості функціонування такого механізму (5). Отже, пізнання істини, а потім її передавання у вигляді концептуальної та фактичної інформації повною мірою залежить від урахування індивідуально-психологічних особливостей учасників дискусії, до яких, за К. Платоновим, залучають, по-перше, спрямованість, що передбачає переконання, світогляд, ідеали, інтерес, бажання, покликання; по-друге, досвід особистості – знання, навчання, уміння, навички; по-третє, особливості психічних процесів – воля, почуття, уявлення, мислення, сприймання, пам’ять та емоції (13), а також інтелект, дух, душа за К. Юнгом (17). Беручи до уваги особистий досвід та вищезгадані індивідуально-психологічні особливості співрозмовників, а також уже достатньо міцно сформовані їхні культурні, моральні, естетичні й наукові цінності світоглядного характеру завдання учасників дискусії полягає в тому, щоб, по-перше, не зруйнувати їх (цінності), а заглибитися в суть предмета чи явища й переконатися, або у своїй правдивості й істинності, або виявити певну свою хибність і непереконливість, і, по-друге, сприяти їх усвідомленому переосмисленню з метою новоутворення особистих цінностей, які б повною мірою відповідали загальнолюдським цінностям. Отже, перш ніж здійснити усвідомлене, цілеспрямоване пізнання певної проблеми, співрозмовники мають зрозуміло, ясно та чітко сформулювати її уточнити її (дискусії) поняттєвий, категорійний та концептуальний апарат, тобто сукупність стрижневих, фундаментальних для цієї галузі понять і постулатів. Це є можливим за розвитку такого уміння, як слухання. Слухання з погляду психології – це процес сприймання, осмислення й розуміння мови того, хто говорить.

Важливо підкреслити, що розвиток цього вміння складає достатню трудність, оскільки «основою внутрішнього механізму аудіювання, – зазначає С. Ніколаєва, – є такі процеси, як сприйняття на слух, увага, розпізнавання мовних засобів, їх ідентифікація, осмислення, антиципація,

групування, узагальнення, утримання в пам'яті, умовивід, тобто відтворення чужої думки та адекватна на неї реакція, а результатом цієї діяльності є розуміння сприйнятого смыслового змісту і власна адекватна мовленнєва поведінка» [11, с. 118]. Проте осмислення й розуміння поданої інформації під час обговорення може бути як позитивним, так і негативним. Якщо позитивний результат – це повне й глибоке розуміння мовленнєвого повідомлення, що реалізується у відповіді опонента при розкритті й встановленні причиннево-наслідкових зв'язків між предметами дійсності, то негативний результат смыслового сприйняття виражатиметься в хибному розумінні інформації, а відтак у неадекватній реакції на повідомлення співрозмовника. Отже вміння, що пов'язані з формуванням сприйняття, усвідомлення, осмислення й розуміння, які належать до основних умінь у рецептивних видах іншомовної мовленнєвої діяльності, повинні відображати адекватність понять об'єктивної реальності, тобто формувати механізм осмислення, який, за словами С. Ніколаєвої, здійснює «еквівалентні заміни шляхом перетворення словесної інформації в образну, виконує операції компресії фраз, окремих фрагментів або цілого тексту за рахунок уникнення подробиць і залишаючи лише «згустки» смыслу, звільнює пам'ять для прийому нової порції інформації» [11, с. 121]. Механізм розвитку цього вміння передбачає таке: визначення теми мовленнєвого повідомлення; поділ мовленнєвого повідомлення на смылові частини, що деталізують його головну думку; визначення загального змісту смыслового повідомлення, тобто співвідношення поняттєвого апарату зі змістом об'єктивної реальності. Ось чому вміння рефлексивно слухати, тобто підтримувати зі співрозмовником зоровий контакт, виразно реагувати на повідомлення, схвалювати, даючи можливість опоненту зрозуміти, що є інтерес до предмета обговорення, ставити уточнювальні питання, повторювати або перефразовувати думку співрозмовника, висловлювати розуміння, підсумовувати основні та другорядні думки – є однією з головних умов, що призводить до неупередженого розв'язання будь-якої соціокультурологічної або літературної проблеми, що, своєю чергою, із самого початку дає можливість учасникам дискусії, по-перше, уникати психологічного конфлікту, по-друге, враховувати індивідуально-психологічні особливості один одного, і, по-третє, дотримуватись основних психологічних принципів дискусії та прийомів. До основних принципів треба віднести: принцип адекватності того, що сприйнято, тому, що сказано; принцип відповідності предмета обговорення тезису, що висувається; принцип дієгностичного ставлення співрозмовників один до одного; принцип урахування умов проведення дискусії; принцип урахування відповідності та узгодженості поняттєвого та категорійного апарату.

Якщо коректні прийоми певною мірою збігаються із принципами дискусії, забезпечуючи її ефективність, то некоректні прийоми унеможливлюють її проведення й ведуть до припинення дискусії. До некоректних прийомів відносять: намагання заплутувати або збивати опонента з предмета розмірковування, використання фальшивих і неперевірених аргументів і фактів, виведення опонента зі стану рівноваги, відволікання уваги

співрозмовника, зволікання з реакцією на питання, неправильний вихід із ситуації, підміну понять, прийом, коли один із суперників говорить дуже швидко, висловлювання думок у складний спосіб, неочікування наступу, а також прийом, коли опоненту не дають зможи висловлювати свою думку [6]. У романі Миколи Васильовича Гоголя «Мертві душі» автор так описує епізод, коли Чичиков грає в шашки з Ноздрьовим:

«Гаразд, хай уже буде так, в шашки зіграю», – сказав Чичиков.

«Знаємо ми вас, як ви погано граєте!» – сказав Ноздрьов, посувуючи шашку, та в той же самий час посунув обшлагом рукава й другу шашку.

«Давненько не брав я в руки!.. Е, е! це, брат, що? подай-но її назад!» – говорив Чичиков.

«Та шашку ж», – сказав Чичиков, і в той-таки час побачив майже перед самим носом своїм і другу, що, як здавалось, пробиралася в дамки; звідки вона взялася, це один тільки Бог зінав. – «Ні», – сказав Чичиков, уставши з-за стола: – «з тобою немає ніякої зможи грати. Так не ходять, трьома шашками зараз!»

«Чому ж трьома? це помилково. Одна просунулась ненавмисне; я її відсуну, будь ласка!»

Отже, як видно з уривку, поведінка Ноздрьова під час гри є груба, брутальна нахабна, а відтак прийоми, які він використовує – виведення опонента зі стану рівноваги, відволікання уваги співрозмовника, неправильний вихід із ситуації є неприпустимі й носять деструктивний характер.

Таким чином, якщо з самого початку дискусії робиться спроба погодитися з думкою свого опонента, – це підвищує мотивацію учасників дискусії розв’язати певну проблему, а дотримання її основних принципів і прийомів сприятиме успішному розв’язанню будь-якої культурологічної або літературної проблеми. Розгляньмо функціонально-смислові та пізнавально-комунікативні особливості вищезгаданих принципів дискусії.

Принцип адекватності того, що сприйнято тому, що сказано. Цей принцип пов’язаний з адекватністю того, що було сприйнято тому, що було висловлено тобто непричинення шкоди тому, що було висловлено через навмисне або ненавмисне перекручення, спотворення смислу. Дотримання вищезгаданого принципу пов’язано з високою мовою культурою співрозмовників.

Принцип відповідності предмета обговорення тезису, що висувається. Цей принцип виявляє неспричинення шкоди справі задля якої співрозмовники вступили у взаємодію. Суть цього принципу полягає в тому, що сили і час опонентів під час дискусії не відволікаються на захист амбіційних, егоїстичних інтересів, а спрямовані на пошук ефективного розв’язання проблеми. Часто трапляється, що учасники дискусії керуються різними мотивами і забувають про проблему, яку вони обговорюють.

Принцип деоцентричного ставлення співрозмовників один до одного. Цей принцип передбачає непричинення психологічної або іншої шкоди співрозмовнику. Він забороняє категоричні, негативні оцінки і застереження, докори і звинувачення, скарги і виправдовування, образливі випади проти опонента, приниження почуття гідності партнера, навішування

ярликів, вживання грубих слів та виразів. Брутальні репліки, принизливий, високомірний і насмішливий тон можуть вивести опонента із психологічної рівноваги, нанести йому моральну травму і навіть фізичну шкоду його здоров'ю. Наприклад, у романі відомого чеського письменника Ярослава Гашека «Пригоди бравого вояка Швейка» автор так описує зверхнє ставлення військового лікаря до Швейка: *Потім ще прийшов полковий лікар та як почав вимахувати мені кулаком перед носом і кричати: Ви проклятий собако, ви, підле створіння, ви, нещасна худобо!*

А я дивлюся просто у вічі, ані морг, і мовчу. Праву руку під козирок, а ліву випростав по шву. Бігали вони навколо мене, як собаки, гавкали на мене, а я ні слова: віddaю честь та тримаю ліву руку по шву. Казилися вони щось із півгодини. Наприкінці підбіг до мене полковник і як верескне:

—Ти ідіот чи не ідіот?

—Насмілююсь доповісти, пане полковнику, я ідіот [1, с. 58].

Безумовно, що таке ставлення до свого опонента не тільки не пристойне, але й не сприятиме вирішенню будь-яких проблем.

Принцип урахування умов проведення дискусії. Невід'ємну частину дискусії, на відміну від суперечки, відзначає О. Шейко, складають умови, за яких виникає можливість її перебігу. Головна умова, за якої може відбутися дискусія, це необхідність встановлення мінімуму єдності поглядів на певне питання, проблему. Якщо цього мінімуму немає, то й немає тієї основи, на якій базується логічний ланцюг міркувань. Другою умовою, без якої неможливий перебіг дискусії, є відсутність предмета суперечки, тобто погляди співбесідників на певне питання чи проблему повністю збігаються. Третя умова — повна протилежність поглядів на певну проблему [16, с. 14]. Четверта умова — тема дискусії не може змінюватися або бути підмінена іншою впродовж усього часу дискусії. Розв'язання принципових і сутнісних положень пошукової проблеми залежить від ефективного використання цього принципу.

Принцип урахування відповідності та узгодженості поняттєвого та категорійного апарату. Цей принцип ґрунтуються на художньому творі як на цілісній системі, що зумовлює необхідність засвоєння теоретичних понять і категорій світової літератури, до яких відносять: художній образ, образне узагальнення та конкретизацію, єдність змісту і форми, лірику, драму, комедію, сюжет, композицію, літературні напрямки і стилі тощо. Якщо при вивченні епічних творів у центрі уваги є герої й події, то при обговоренні новел чи оповідань співрозмовників цікавлять почуття, думки та переживання головного героя, викликані різними обставинами життя. Наприклад, у новелі Проспера Меріме «Матео Фальконе», автор так змальовує головного героя. Матео — прямий, мужній чоловік, який не звик вагатися при виконанні того, що він вважає своїм обов'язком. Він втілює в собі певний корсиканський ідеал честі, де зрада — це найгірше, де найбільша смертельна образа — це слова «дім зрадника». Отже, під час обговорення образу Матео, думки співрозмовників про його основні цінності повністю збігаються, що забезпечується правильним, адекватним розумінням тих понять, які відображають як цей образ, так і всю новелу загалом.

Якщо перераховані принципи проведення дискусії створюють сприятливий клімат обговорення предмета, підвищують мотивацію вирішування проблеми, а відтак зумовлюють успішність та ефективність проведення дискусії, то індивідуально-психологічні особливості співрозмовників – це основа процесу пізнання об'єктивної дійсності, який включає «виділення одних властивостей речей з-поміж інших властивостей, виокремлюючи одні їх відношення від інших (кількість речей від усіх інших їх ознак, від їх просторових і часових відношень), відокремлення істотного, головного від неістотного, другорядного, а також використання таких мисленнєво-мовленнєвих операцій, як порівняння, аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення, конкретизація, оскільки вони взаємопов'язані одна з одною і існують як система операцій» [9, с. 195]. Так, наприклад, якщо порівняння як процес сприйняття і відновлення різних предметів має за мету зіставити предмети в певному відношенні, зокрема знайти в них істотні властивості, то аналіз і синтез – це процес сприймання предметів і явищ культурологічного життя, встановлення причинне-наслідкових зв'язків, виділення окремих частин, елементів, ознак і властивостей. Отже, під час цих складних мисленнєвих операцій учасники дискусії уточнюють свої судження: встановлюють точність чи протилежність предметів, що, своєю чергою, мотиває учасників дискусії до подальшого обговорення.

Треба також зазначити, що мисленнєва діяльність учасників дискусії характеризується такими якостями, як глибина думки, її послідовність, самостійність, критичність, гнучкість і швидкість. Ці якості виступають як індивідуальні особливості мислення учасників дискусії. Наприклад, глибина мислення співрозмовників під час дискусії характеризується їхнім умінням схопити суть культурологічного явища, встановити причинне-наслідкові зв'язки, зробити висновки. Ця особливість мислення виявляється по-різному на різних ступенях розвиткуожної людини, залежно від її досвіду й характеру тих пізнавальних завдань, які їй доводиться виконувати. Якщо учасники дискусії наділені проникливим мисленням бачити проблему ясно і зрозуміло, то перебіг дискусії і сам процес пізнання не буде гальмуватися, а навпаки, буде спрямований на розв'язання проблеми. Але якщо один зі співрозмовників не володіє цією якістю мислення (глибиною розуміння проблеми), а йому характерна поверховість мислення, суть якої – вдовольнитися лише частковим з'ясуванням зв'язків цілісної проблеми чи явища, залишаючи багато неясних і не зрозумілих сторін, то стає зрозуміло, що перебіг дискусії буде припинений.

Таким чином, вищезазначені умови проведення дискусії, її прийоми та психологічні принципи, а також урахування індивідуально-психологічних особливостей учасників дискусії, виступають, з одного боку, як важливі аспекти дискусії, а з другого боку, зумовлюють ефективність її перебігу, мета якої – вирішення будь-якої культурологічної проблеми.

Перспективними напрямами майбутніх досліджень є подальше вивчення її уточнення логіко-композиційної структури дискусії та визначення її структурно-семантических особливостей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гашек Ярослав Пригоди бравого вояка Швейка. Переклав з чеської Степан Масляк. Вид-во художньої літератури «Дніпро». К., 1970. 668 с. 2. Гусев С. С., Тульчинський Г. Л. Проблема понимания в философии Филос.-гносеол. Анализ. М.: Политиздат, 1985. С. 127. 3. Гурвич П. Б. Основы обучения устной речи на языковых факультетах. Владимир: Изд-во Владимир. пед. ин-та, 1972. 156 с. 4. Гоголь М. В. Мертві душі. Rulit. Me / books/ [Електронний ресурс]. URL: www://Rulit. me/books/mertvi-dushi-read/. 5. Жинкин Н. И. Механизмы речи. М.: Изд-во АПН РСФСР, 1958. С. 39. 6. Ивин А. А. Риторика: искусство убеждать. М.:ФАИР–ПРЕСС, 2002. 304 с.
7. Левченко О. П. Усне ділове мовлення: методичні вказівки. Львів: ЛРІДУ, 2010. 254 с.
8. Коблова Л. П. Методика обучения дискуссии на третьем курсе языкового вузу. Дис. канд. пед. наук. М., 1974. 150 с.
9. Костюк Г. С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. К., 1989. 608 с.
10. Меріме Проспер. Матео Фальконе [Електронний ресурс]. URL: http://oblosvita.kiev.ua/3521/prosper-merime-matteo-falkone/.
11. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. Вид.2-е,випр. і перероб. / Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2002. 328 с.
12. Павлова Л. Г. Современная риторика Спор. Дискуссия. Полемика. М.: Проповедование, 1991. С. 119.
13. Платонов К. К. Структура и развитие личности. М.: Наука,1986. 225 с
14. Рубинштейн Л. С. Бытие и сознание. Человек и мир. В Кн. Человек и мир. СПб.: Питер, 2003. С. 282–406.
15. Шантарин Е. В. Методика проведения бесед дискуссий при обучении устной речи в языковом вузе. Дис... канд. пед. наук. Владимир, 1973. 162 с.
16. Шейко О. М. Чи вмієте ви правильно вести дискусію? К., 1959. 24 с.
17. Юнг К. Г. Алхімія снов. Четыре Архетипа / Пер. с англ. Пантелеев С. И. М.: Медков С.Б., 2011. 312 с.

Янісів Михайло Петрович – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри прикладної лінгвістики, Національний університет «Львівська політехніка», вул. С. Бандери 12, м. Львів, 79013, Україна.

Tel.: +38-097-503-41-28

E-mail: m.yanisiv@gmail.com

Yanisiv Mykhailo Petrovych – PhD in Pedagogics, Associate Professor at Applied Linguistics Department, Lviv Polytechnic National University, S. Bandery Str. 12, 79013, Ukraine.

Іщук Мирослава Миколаївна – старший викладач кафедри прикладної лінгвістики, Національний університет «Львівська політехніка», вул. С. Бандери 12, м. Львів, 79013, Україна.

Tel.: +38-050-614-85-39

E-mail: gladiolusy@i.ua

Ishchuk Myroslava –Senior Lecturer at Applied Linguistics Department, Lviv Polytechnic National University, S. Bandery Str. 12, 79013, Ukraine.

Ділай Маріанна Петрівна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри прикладної лінгвістики, Національний університет «Львівська політехніка», вул. С. Бандери 12, м. Львів, 79013, Україна.

Tel.: +38 097-56-47-629

E-mail: mariannadilai@gmail.com

Dilai Marianna Petryna – PhD in Philology, Associate Professor at Applied Linguistics Department, Lviv Polytechnic National University, S. Bandery Str. 12, 79013, Ukraine.